

Et stærkt erhvervsliv godt på vej med den grønne omstilling

APRIL 2024

GRØN OMSTILLING

Dansk erhvervsliv har stort fokus på den grønne omstilling og er nået langt med at reducere udledningerne af drivhusgasser. Men vi er ikke i mål. Nye udfordringer er kommet til, og den globale grønne omstilling og de ambitiøse danske reduktionsmål stiller store krav til dansk erhvervsliv. Samtidig repræsenterer omstillingen en mulighed for danske virksomheder, som er på forkant med at udvikle de grønne løsninger, der i stadig stigende grad efterspørges globalt.

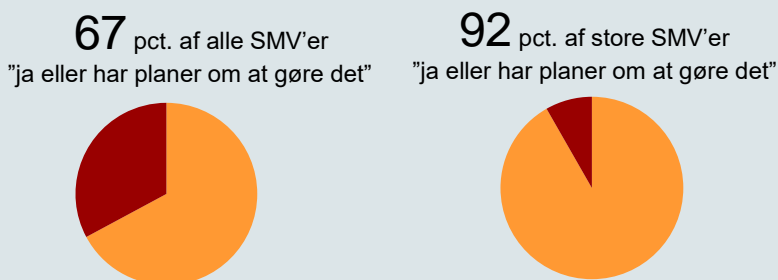
For at forløse det potentiale, som følger med omstillingen herhjemme og globalt, er der en række barrierer og udfordringer, som skal overkommes. Virksomhederne selv peger blandt andet på, at det er svært at forstå nye regler og lovgivning. Her skal myndighederne på banen, så administrativt bøvl og bureaukrati ikke bliver en hæmsko for den grønne omstilling. Man kan læse mere om status for erhvervslivets klimaindsats i Redegørelse om virksomhedernes grønne omstilling 2024.

DEN GRØNNE OMSTILLING ER BREDT FORANKRET I DANSK ERHVERVSLIV

Den grønne omstilling har slået rod hos langt de fleste danske virksomheder. De største danske virksomheder har fx i vid udstrækning opstillet konkrete reduktionsmål, og danske virksomheder stiller stadig større grønne krav til under-leverandører og samarbejdspartnere i ind- og udland.

Størstedelen af små og mellemstore virksomheder – 67 pct. – rapporterer også, at de arbejder (eller har planer om at arbejde) med deres klimaaftryk og med at reducere egne udledninger. Blandt de største SMV'er gælder det næsten alle – 92 pct., *jf. figur 1*.

Figur 1 Adspurgte om de har arbejdet med deres klimaaftryk og CO₂-udledning svarer:

Danmark har i 2021 reduceret udledningerne med ca. 41 pct. i forhold til 1990 og skønnes at reducere yderligere frem mod 2030. Klimafremskrivningen viser, at der med de nuværende vedtagne politikker skønnes at ske en yderligere reduktion frem mod 2030 svarende til en samlet reduktion på 63 pct. i 2030 i forhold til 1990. Det skal bl.a. ses i lyset af de mange politiske aftaler på energi- og klimaområdet, som nuværende og tidligere regeringer har indgået over en længere årrække.

For at realisere de skønnede fremtidige reduktioner er det væsentligt med fokus på implementering af aftalerne, ikke mindst i form af at sikre smidig regulering. For eksempel kan der være behov for fokus på anvendelsen af de undtagelses- og fravigelsesmuligheder, der ligger i EU-reguleringen på miljøområdet, og som i dag anvendes meget sparsomt i Danmark. Der er tale om kompleks lovgivning, der kræver medarbejdere med de rette kompetencer.

Der er også fortsat behov for at se på, hvor virksomhederne synes, at det er svært, og hvilke barrierer de møder for at kunne komme i mål. Unødvendigt bureaukratisk bøvl, adgang til de rette kompetencer og råstoffer er forudsætninger, som redegørelsen peger på som vigtige for den grønne omstilling.

For eksempel mener de virksomheder, som i dag ikke, eller kun i mindre grad, arbejder med deres egen grønne omstilling, at det er svært at forstå nye krav, standarder og lovgivning. Samlet set peger 28 pct. af virksomhederne på manglende betalingsvillighed blandt forbrugere som en barriere for grøn omstilling, og 18 pct. henviser til udfordringer med at forstå nye krav og standarder, *jf. figur 2*.

Figur 2 Udvalgte barrierer for grøn omstilling og cirkulær økonomi for virksomhederne

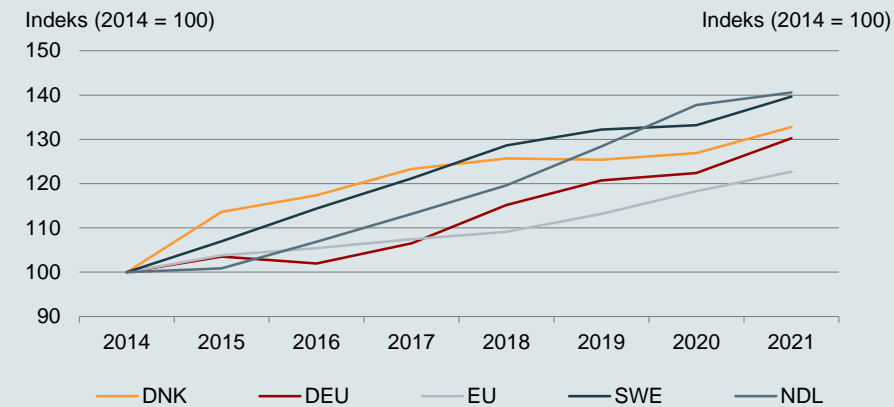

Anm.: Figuren viser andelen af alle SMV'er, som har angivet de respektive ting som én barriere for at arbejde med grøn omstilling. Virksomhederne har kunnet afkrydse flere barrierer. Antal besvarelser er 2.100 og det konkrete spørgsmål var: "Hvilke af de listede barrierer for grøn omstilling og cirkulær økonomi er mest rammende for jeres virksomhed?".
Kilde: Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse (2022): Virksomhedspanelet.

Det understreger betydningen af regulering, som sikrer, at der er incitament til at producere grønt, og at nye krav og regler er lette at forstå og leve op til for virksomhederne, fx gennem Automatisk Erhvervsrapportering. Inden længe bliver det tilsvarende vigtigt at skabe rammerne for Automatisk Bæredygtighedsrapportering, som kan reducere rapporteringsbyrden for virksomheder, i takt med at EU's krav om bæredygtighedsrapportering træder i kraft.

En anden forudsætning for den grønne omstilling er virksomhedernes behov for at kunne få arbejdskraft med de rette kompetencer. På tværs af virksomheder og sektorer er der mange medarbejdere, der i større eller mindre grad arbejder med grøn omstilling. Danmarks position som grøn frontløber afspejles i vores grønne jobvækst, som i perioden 2014-2021 har været større end i resten af EU, *jf. figur 3*.

Figur 3 Udvikling i antallet af grønne job, 2014-2021

Anm.: Baseret på det grønne nationalregnskab.
Kilde: Eurostat og egne beregninger.

En tredje forudsætning er, at virksomhederne har adgang til de input, som er nødvendige for produktionen. Nogle varer kan udgøre kritiske afhængigheder, hvis forsyningskæderne er usikre, og varerne ikke kan udskiftes med noget andet.

Regeringen arbejder for...

Bedre vilkår for at drive bæredygtig virksomhed i Danmark

- En konkret plan for at nedbringe fejl og unødigt bureaukrati. Herunder udbrede flere digitale automatiseringsløsninger, som følge af at der stilles større krav til danske virksomheder, fx på det grønne område og med kommende EU-rapporteringskrav om bæredygtighed, som skal være eksekverbar og så vidt muligt automatiserbar for virksomhederne i praksis.
- Fortsat implementering af Automatisk Erhvervsrapportering, der skal understøtte realiseringen af den største administrative byrdelettelse for dansk erhvervsliv, der nogensinde er målt.
- Fremsætte et lovforslag om effektivisering af sagsbehandlingen i klagenævnene, der skal sikre, at tvister over opstilling af solceller og vindmøller løses hurtigere.
- Et forsvar af og understøttelse af de grønne styrkepositioner ved at afsætte 1 mia. kr. i 2024 til en midlertidig, målrettet og grøn investeringsordning. Ordningen er målrettet der, hvor Danmark er mest udfordret, hvilket betyder produktion af vindteknologi og elektrolyseteknologi til Power-to-X.
- Grøn strøm til danske virksomheder med klimaaftalen om grøn strøm og varme 2022. Det skal bl.a. ske gennem ambitiøse målsætninger for opsætning af havvind og energigør, incitamenter til samplacering og ny økonomisk regulering af hhv. Energinet og netvirksomhederne. Regeringen har gennemført lovforslaget om realkreditfinansiering af havvind, der gør det muligt for landets realkreditselskaber at finansiere store vindmølleparker.
- Etablering af rammevilkår, der kan muliggøre en firedobling af den samlede elproduktion fra solenergi og landvind frem mod 2030.
- Fordoblet udlæg til vedvarende energi og energigør med den nye havplan. Det betyder, at det er muligt at etablere VE på ca. 30 pct. af det danske havareal.
- Tilvejebringelse af de økonomiske rammevilkår for rørbunden brintinfrastruktur i Danmark, så brintinfrastrukturselskaber sammen med markedsaktørerne har mulighed for – som udgangspunkt på markedsvilkår – at udbygge brintinfrastruktur. Det er den næste milepæl, som skal bidrage til at få etableret en PtX-sektor i Danmark.
- Implementering af aftalen om en høj og mere ensartet CO₂-afgift på industrien mv., med henblik på at afgiften kan træde i kraft 1. januar 2025. Der til fremlægges et forslag til klimaafgift på landbruget, når Ekspertgruppen for en Grøn skattereform har fremlagt deres konklusioner, og der er gennemført en grøn trepart.

Mere kvalificeret arbejdskraft

- Forøgelse af arbejdsudbuddet med 45.000 personer frem mod 2030 via politiske tiltag, så flere får de rette kompetencer og kommer tidligere ind på arbejdsmarkedet. Regeringen har allerede gennemført reformer, som realiserer ca. 29.000 flere medarbejdere, svarende til 5 gange mere arbejdsudbud end den tidligere regering. Reformerne tæller bl.a. de største personskattelettelser i 10 år, ændringer i uddannelsessystemet (reform af universitetsuddannelserne og SU-reformen) og styrket international rekruttering.
- Understøttelse af uddannelse af flere faglærte gennem massive investeringer i erhvervsuddannelserne på knap 1 mia. kr. årligt.
- Opkvalificering af flere ufaglærte voksne gennem styrkede muligheder for opkvalificering og efteruddannelse gennem hele arbejdslivet. Det skal være muligt at uddanne, omskole og opkvalificere sig gennem et helt arbejdsliv.
- Flere internationale studerende inden for afgrænsede områder, hvor danske virksomheder efterspørger højtuddannet arbejdskraft. Regeringen foreslår med 'Forberedt til fremtiden I' at oprette 1.100 engelsksprogede studiepladser hvert år i perioden 2024-2028 og 2.500 studiepladser årligt fra 2029.
- Iværksættelse af tiltag fra Digitaliseringsstrategien, som bidrager til at løse udfordringerne med mangel på arbejdskraft og styrke den grønne omstilling ved en 10-årsplan for ny teknologi og automatisering af den offentlige sektor.

Robuste forsyningskæder for bl.a. kritiske varer og råstoffer til den grønne omstilling

- Præsentation af en globaliseringsstrategi for dansk erhvervsliv for at understøtte danske virksomheders konkurrenceevne i en ny geopolitisk virkelighed.
- Fortsat dialog med danske virksomheder om deres udfordringer med globale risici og importafhængigheder, bl.a. i regi af *Virksomhedsforum for globale risici*.
- Fortsat engagement i udviklingen og implementeringen af en europæisk industripolitik bl.a. med henblik på at skabe sikre, stabile og bæredygtige forsyningskæder til den grønne omstilling. Det omfatter fx implementering af allerede vedtaget eller aftalt EU-lovgivning, herunder Critical Raw Materials Act (CRMA) og Net Zero Industry Act (NZIA).
- Understøttelse af digitalisering som en central drivkraft i den grønne omstilling af samfundet og i arbejdet for, at Danmark når sine klimamål. Blandt andet med en digital platform for byggematerialer og råstoffer samt bedre brug af forsyningsdata til energieffektive bygninger, *jf. Danmarks digitaliseringsstrategi*.
- Et vedholdende arbejde for en mere robust handels- og industripolitik, der skaber vækst og velstand, men samtidig understøtter europæisk forsyningsikkerhed og sikrer EU's rolle i morgendagens teknologier – uden at EU lukker sig om sig selv.